

Collegebesluit

Collegevergadering: 19 november 2019

ONDERWERP

Resultaten Afvalproef Merlenhoven

SAMENVATTING

In de wijk Merlenhoven is het afgelopen half jaar proefgedraaid met een nieuwe manier van afvalinzameling, het zogenaamde 'omgekeerd inzamelen' (plastic, metaal / blik en drinkpakken aan huis en restafval naar een verzamelcontainer in de wijk). Het resultaat van de proef is een halvering van het aantal kilo's restafval per inwoner; van meer dan 200 kg naar 92-98 kg. Hiermee behalen we de landelijke VANG-doelstelling van 2020. Per inwoner is er 55kg GFT minder in het restafval terecht gekomen. Van de inwoners is 75% tevreden tot heel tevreden over de nieuwe manier van inzamelen, doet 98% actief mee en vindt 88% van het inwoners het positief tot heel positief als deze nieuwe manier van inzamelen in heel Heemstede zou worden ingevoerd. Tot er besluitvorming is geweest over nieuw afvalbeleid stellen we voor deze inzamelingsmethode (na het verlopen van de proefperiode) voort te zetten.

JURIDISCH EN BELEIDSKADER

De landelijke VANG-doelstelling (Van Afval Naar Grondstof) geeft aan dat gemeenten het aantal kilo's restafval per persoon per jaar moeten verminderen naar maximaal 100 kg in 2020. In Heemstede ligt het gemiddelde in 2019 op 207 kg per persoon per jaar.

BESLUIT B&W

1. Kennis te nemen van het proces rondom de proef met Afvalscheiding in de wijk Merlenhoven;
2. Kennis te nemen van de resultaten van de proef in Merlenhoven, inclusief bewonersenquête;
3. In te stemmen met het voortzetten van de aangepaste manier van afvalinzameling in Merlenhoven in afwachting van de definitieve keuze voor nieuw afvalbeleid;
4. Dit besluit voor te leggen aan de Commissie Ruimte om haar zienswijzen kenbaar te maken (B-stuk).

AANLEIDING

Per maart van dit jaar is in de wijk Merlenhoven gestart met de proef om een nieuwe manier van inzamelen van afval in de praktijk te testen. Het 'omgekeerd inzamelen' houdt in dat voor ruim 500 huishoudens het PMD (plastic, metaal / blik en drinkpakken) aan huis wordt ingezameld in de 'oude' grijze rolemmers. Op centrale plaatsen in de wijk zijn 5 verzamelcontainers geplaatst waar inwoners hun restafval naartoe moeten brengen. De proef liep een half jaar en is geëindigd eind september.

Aanloop naar de proef afvalscheiding Merlenhoven

In de Nota duurzaamheid 2016-2020 is de landelijke VANG-doelstelling opgenomen waarmee de hoeveelheid restafval in 2020 gehalveerd moet zijn (100 kg). Ter realisering heeft het College 15 november 2016 besloten om een scenario uit te werken waarbij de milieudoelstelling in 2020 minimaal gehaald wordt en inwoners te laten meedenken over het gewenste scenario via een enquête.

Op 7 maart 2017 heeft het College het communicatie- en participatieplan afvalscheiding vastgesteld, dat bestond uit een gemeente-brede enquête, de organisatie van een Bewonersbijeenkomst en de uitvoering van een Afvalbattle (100-100-100).

Collegebesluit

Collegevergadering: 19 november 2019

Resultaten bewonersonderzoek onder 849 inwoners

- er is bereidheid tot veranderingen.
- inwoners willen zelf invloed hebben op de keuze van het systeem.
- inwoners willen gefaciliteerd worden beter te scheiden.
- inwoners vragen om hulp bij het scheiden van keukenafval + vaker legen emmer

Op 12 september 2017 heeft het college besloten in te stemmen met het uitvoeren van een gefaseerde pilot afvalinzameling in de wijk Merlenhoven.

Petitie vanuit de inwoners

Tijdens de Commissie Ruimte van 14 december 2017 heeft een viertal bewoners van de wijk Merlenhoven een petitie tegen de voorgestelde proef, ondertekend door circa 200 mensen, ingediend. Samen is overeengekomen de pilot niet op 1 januari 2018 te laten starten en een participatie-traject in te gaan.

Organisatie bewonersbijeenkomst (14 maart 2018)

Tijdens de bijeenkomst hebben de aanwezigen aan de hand van de uitgangspunten, die eerder tot de scenario's geleid hebben, zelf hun ideeën geuit over een alternatief inzamelsysteem. Er werd duidelijk dat er vragen waren over het proces, er onbekendheid was met de verwerking van de verschillende afvalstromen en bewoners het gevoel hadden dat ze al goed bezig waren.

Organisatie verdiepingsbijeenkomst (24 september 2018)

Een Verdiepingsbijeenkomst is georganiseerd voor alle inwoners die hadden aangegeven mee te willen denken over de uitvoering van deze proef. Tijdens de bijeenkomst werd de groep petitie-indieners omgevormd tot een betrokken klankbordgroep.

Aangepaste uitvoering van de proef in Merlenhoven, klankbordgroep ambassadeur

In overleg met de klankbordgroep is voorgesteld om één scenario met een proef te testen om duidelijkheid te bieden en niet teveel veranderingen op elkaar te laten volgen met 2 containers aan huis (voor GFT en PMD) en een verzamelcontainer voor restafval in de wijk. De klankbordgroep geeft aan ook graag een rol te willen vervullen in een mogelijke proef als ambassadeur.

Op 16 november 2018 heeft de Raad een collegebericht ontvangen over de voortgang van het participatietraject omtrent de afvalproef in Merlenhoven. Daarop heeft de Raad in de vergadering van 29 november 2018 aangegeven de nieuwe invulling van de proef afvalinzameling in de wijk Merlenhoven direct groen licht te geven.

Start van de proef op 28 februari 2019

De proef is op 28 februari 2019 van start gegaan. Op deze dag werd voor de laatste keer het restafval aan huis opgehaald. Er wordt intensief samengewerkt met Meerlanden en de klankbordgroep.

Collegebesluit

Collegevergadering: 19 november 2019

RESULTATEN AFVALPROEF MERLENHOVEN

Van maart tot en met september 2019 is de proef uitgevoerd waarbij gemeten is wat de resultaten zijn van deze andere manier van inzameling van afval.

Uitgangssituatie

Vooruitlopend op de proef was een sorteeraanlyse uitgevoerd op het restafval van Heemstede. Het gesorteerde afval bleek qua scheiding vergelijkbaar met de rest van Heemstede. Het totale gewicht van restafval per bewoner per jaar kwam uit op rond de 200 kg per persoon per jaar.

Succesvol resultaat na een half jaar proefdraaien

Bij aanvang van de proef is het gebruikelijk dat inwoners nog erg moeten wennen aan het nieuwe systeem. Ook bleken de bovengrondse containers aantrekkelijk voor het inwerpen van grof afval, mogelijk zelf uit andere wijken. Bij definitieve ondergrondse containers is dit niet mogelijk.

Gedurende de proef is al het restafval vanuit de wijk Merlenhoven gewogen. Bij het bereken van de aantallen kilo's is uitgekomen op een bijzonder goed resultaat:

- tussen de 92 – 98 kg per persoon per jaar

Hiermee voldoet de gemeente in deze wijk aan de landelijke VANG-doelstelling van maximaal 100 kg restafval per persoon per jaar.

Het gemiddelde aantallen kilo's PMD is verhoogd van 10 kg naar 40 kg per persoon per jaar. Het aantal kilo's GFT in het restafval is van 90 kg per persoon per jaar teruggebracht naar 35 kg. Hiermee is ruim 55 kg GFT niet verbrand als restafval maar voor 100% hergebruikt.

Uitkomsten enquêtes

Tijdens de uitvoering van de proef zijn 2 enquêtes gehouden onder de bewoners van Merlenhoven waarbij met name is gevraagd naar het gebruikersgemak van de nieuwe manier van inzamelen.

Op de vraag hoe tevreden de inwoners zijn met de nieuwe afvalinzameling, antwoord 30% heel tevreden en 45% tevreden. Neutraal is 11%. Op de vraag of inwoners volgens de nieuwe manier hun afval inzamelen antwoord een kleine 98% ja.

Beweegredenen om mee te doen met de nieuwe afvalinzameling is voor 51% voor het milieu, 23% omdat ik dat al deed, 15% omdat ik dat normaal vind en 11% omdat ik nu wel moet.

De nieuwe manier van afvalscheiding zorgt bij 60% van de respondenten voor minder afval (zeer mee eens), en voor nog eens 27% mee eens. Op de vraag of het een goede zaak zou zijn wanneer deze manier van inzamelen van afval in de gehele gemeente zou worden ingevoerd een goede zaak zou zijn, antwoord 64% zeer mee eens, 24% mee eens en 9% neutraal.

Collegebesluit

Collegevergadering: 19 november 2019

MOTIVERING

3.1 De aangepast manier van afvalinzameling in Merlenhoven verloopt goed en geeft goede scheidingsresultaten

In de wijk Merlenhoven is de aangepaste manier van afvalinzameling na een half jaar aardig ingeburgerd. Veel inwoners willen niet meer teug naar het oude systeem. Daarnaast zorgt het voortzetten van de aangepaste inzameling voor een goed scheidingsresultaat van afvalstromen en vermindering van het aantal kilo's restafval.

3.2 In korte tijd 2 keer wisselen van inzamelsysteem is ongewenst

Er wordt gewerkt aan nieuw afvalbeleid voor Heemstede. Wanneer nu de aangepaste afvalinzameling in de proefwijk wordt teruggedraaid zou dit kunnen inhouden dat in de loop van 2020 opnieuw gewisseld zou moeten worden. Dit is onwenselijk, kost extra geld en zal het bestaande draagvlak van inwoners van Merlenhoven teniet doen.

FINANCIËN

De voortzetting van de aangepaste afvalinzameling wordt gefinancierd vanuit het reguliere budget voor afvalverwerking.

PLANNING/UITVOERING

Nader te bepalen

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

In de voorbereiding en uitvoering van de proef in Merlenhoven is actief samengewerkt met een Klankbordgroep, bestaande uit actieve inwoners uit de wijk. Samen met deze groep is de opzet van de proef verbeterd. Ook tijdens de uitvoering van de proef is vaak afgestemd met deze werkgroep en klankbordgroepleden hebben zelf een zeer actieve rol gespeeld in het motiveren van de wijkbewoners om mee te werken aan de nieuwe afvalscheiding.

Communicatie vanuit de gemeente was gericht op informeren en enthousiasmeren van de inwoners van de wijk Merlenhoven en daarnaast het informeren van de inwoners in de rest van de gemeente.

DUURZAAMHEID

Het behalen van de landelijke VANG-doelstelling is onderschreven in de Nota Duurzaamheid van de gemeente Heemstede en draagt bij aan een duurzame samenleving.

BIJLAGEN

- Proces afvalproef Merlenhoven (VERSEON 718976)
- Resultaten afvalproef Merlenhoven (VERSEON 718973)
- Resultaten bewonersenquête Merlenhoven (VERSEON 718974)